

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/624/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713202840
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713202840.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa mBank, SPÓLKA AKCYJNA, ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, IČO 36 819 638, so sídlom Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, v konaní zastúpeného Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava proti odporkyni P. U., bytom Z. XX/XX-XX, A. N., o zaplatenie 3.102,07 eur s príslušenstvom, na odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 8C/49/2014-107 zo dňa 12. mája 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení výšky splátok peňažného plnenia, na ktoré bola odporkyňa zaviazaná sa mení tak, že výška mesačných splátok, ktorými je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplatenia je 70,- eur, ktoré bude poukazovať navrhovateľovi poukazovať navrhovateľovi od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku vždy do 25. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania sa potvrdzuje.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil povinnosť odporkyni zaplatiť navrhovateľovi 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, ktoré sumy súd povoľuje odporkyni splácať mesačne vo výške 15,- eur tak, že jednotlivé splátky je odporkyňa povinná poukazovať navrhovateľovi od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku vždy do 25. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku, keď sa navrhovateľ svojím návrhom na začatie konania domáhal zaplatenia 3 102,07 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 16,5% ročne od 23.03.2012 do zaplatenia a zákonným úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 23.03.2012 do zaplatenia, súd prvého stupňa návrh navrhovateľky zamietol a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok súdu prvého stupňa odôvodnil podľa § 497, § 502 ods. 1, § 506 Obchodného zákonníka, podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 565, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 ods. 1 nariadenia

vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009, keď mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že odporkyňa uzavrela s navrhovateľom zmluvu o úvere. Odporkyňa sa zaviazala, že navrhovateľovi vráti poskytnutú sumu 3.319,39 eur navýšenú o 1580,51 eur, spolu teda mala vrátiť 4.899,90 eur. Uzavretá zmluva obsahovala všetky náležitosti, ktoré vyžadoval zákon č. 258/2001 Z.z., platný a účinný ku dňu uzavretia zmluvy. Navrhovateľ takisto preveril majetkové pomery odporkyne. Výška poskytnutej sumy vyplýva i z výpisu z účtu odporkyne, pričom súd neuveril tvrdeniam odporkyne o tom, že navrhovateľ si ponechal pri poskytnutí úveru sumu okolo 20.000,- Sk, pretože toto z predloženého výpisu z účtu nevyplýva a odporkyňa o tom súdu nepredložila žiaden dôkaz. Z predložených dokladov vyplynulo, odporkyňa úver riadne a včas neplatila, zaplatila len 654,69 eur. Ďalej bolo preukázané, že Attila Financial, s.r.o. za odporkyňu zaplatil 38,17 eur a túto úhradu započítal súd na istinu, nakoľko tento spôsob plnenia bol pre odporkyňu najvýhodnejší, navyše odstúpením zmluva zanikla a nemohli sa splátky ďalej započítavať podľa anuity, lebo i táto bola súčasťou už zaniknutej zmluvy. Bolo tiež preukázané, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy tak, ako mu to umožňuje § 506 Obchodného zákonníka. Zároveň ale dodržal i náležitosti vyžadované v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako ustanovenia lex specialis na ochranu spotrebiteľa, teda pri uzatváraní zmluvy dojednal možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť a „odstúpenie“ jej bolo doručené viac ako 15 dní predtým, než nadobudlo právne účinky, pričom odporkyňa za túto dobu nič neuhradila. Pokiaľ Občiansky zákonník ustanovuje, že sa odstúpením zmluva od počiatku zrušuje, vyslovene hovorí, že to neplatí, pokiaľ osobitný predpis stanovuje inak, v tomto prípade teda Obchodný zákonník, konkrétne ustanovenia o úvere, kde je stanovené, že i po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo na úroky. Podľa § 506 Obchodného zákonníka patrí navrhovateľovi riadny úrok z neuhradenej istiny až do jej zaplataenia. Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že uplatnený nárok na navrhovateľa považuje za správne uplatnený, avšak s tou výhradou, že nezohľadňuje úhrady, ktoré vykonala za ňu spoločnosť Attila Financial, s.r.o.. Zo zhodného tvrdenia oboch účastníkov konania mal tak súd za preukázané, že navrhovateľ má skutočne nárok na uplatnenú sumu. Avšak z návrhu tak, ako bol predložený je nepochybné, že navrhovateľ úroky kapitalizoval a pripisoval k istine, ktorú potom ďalej úročil. Odporkyňa uhradila sumu mierne prevyšujúcu prvých 8 splátok, z harmonogramu splátok dlhu na str. 14p.v. a nasl. spisu je zrejmé, že na istinu sa z prvých 8 úhrad malo započítať 300,86 eur, ktoré sa už ďalej nemali úročiť. Nesplatená istina tak ostala vo výške 3.018,53 eur (celková istina 3.319,39 eur mínus 300,86 eur splatená istina). Navrhovateľ teda nemôže požadovať riadne úroky zo sumy prevyšujúcej nesplatenú istinu. Tiež sa nemali úročiť ani poplatky za upomienky v celkovej výške 54,78 eur, pričom z návrhu vyplýva, že navrhovateľ účtuje odporkyňi i úroky z týchto poplatkov, ktoré opätovne pripísal na nesplatenú istinu a ďalej ich úročil. Nárok na úroky vzniká len z poskytnutých peňažných prostriedkov, no nie zo sankcií alebo poplatkov. Ak by aj bolo dojednané, že navrhovateľ môže pripisovať splatné úroky alebo poplatky k istine a ďalej ich úročiť, toto dojednanie by sa v neprospech spotrebiteľa odchylovalo od zákona, konkrétne od § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý stanovuje, že dlžník je povinný platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, no nie z vyčíslených úrokov alebo poplatkov. Súd tak priznal riadny úrok z istiny 2.963,75 eur, a vo zvyšku uplatnený riadny úrok zamietol. No napriek tomu, že navrhovateľ nemá nárok na riadny úrok z tejto sumy, s jej úhradou je odporkyňa v omeškani a i z tejto sumy mu patrí úrok z omeškania. K 23.03.2012 bola základná úroková sadzba ECB 1%. Súd tak navrhovateľovi priznal len 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplataenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplataenia a vo zvyšku súd návrh zamietol. Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. súd prvého stupňa vzhľadom na finančnú situáciu odporkyne povolil odporkyňi splácať dlh v splátkach po 15 eur mesačne s tým, že neuhradenie jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania účastníkov odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 3 v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p. s tým, že nakoľko mal navrhovateľ vo veci úspech, náležala by mu náhrada trov konania. Avšak súd mal za to, že finančné okolnosti na strane odporkyne treba považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Odporkyňi jej finančná situácia nedovoľuje nahradiť navrhovateľovi trovy konania v celej výške. Z predloženej výplatnej pásky vyplýva, že jej čistá mzda za mesiac február 2014 bola 527,- eur, avšak z nej sa jej zráža 260,- eur mesačne na 4 iné exekúcie, teda reálne jej ostáva 267,- eur mesačne na bývanie, stravu a nákup iných potrieb do domácnosti. Preto súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, čo do určenia výšky splátok peňažného plnenia odporkyne a proti výroku o náhrade trov konania účastníkov podal včas odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti podľa § 160 O.s.p. alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže

splácať v splátkach, je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a osobných a majetkových pomerov účastníkov a posúdiť, či určenie zaplatenie dlžnej sumy v splátkach nepredstavuje neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V tomto prípade súd prvého stupňa neskúmal príjem odporkyne zo zamestnania za iné mesiace okrem februára 2014 ani či finančné okolnosti odporkyne sú len dočasného charakteru a neskúmal ani všetky skutočné majetkové pomery odporkyne. Pri rozhodnutí súdu prvého stupňa o povolení splácať priznané plnenie v splátkach po 15 eur mesačne bude len samotná istina dlhu odporkyne splácaná viac ako 17 rokov, čo podľa navrhovateľa nie je správne ani spravodlivé. Navrhovateľ by súhlasil s platením priznaného plnenia v splátkach ale nie vo výške nižšej ako 50,- eur mesačne. Navrhovateľ ďalej uviedol, že súd prvého stupňa vyhovel jeho návrhu takmer v celom rozsahu a preto má právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania malo byť podmienené dôkladným skúmaním ekonomickej situácie odporkyne, čo ale z rozsudku nevyplýva. Navrhovateľ sa domnieva, že má nárok prinajmenšom na náhradu za zaplatený súdny poplatok. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti výroku I. a vo výroku III. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadрила.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v intenciách ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti o určení výšky splátok peňažného plnenia odporkyne podľa § 220 O.s.p. zmeniť a vo výroku o náhrade trov konania účastníkov podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť, a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p..

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplatenia a do výroku, ktorým súd prvého stupňa vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol, odvolanie podané nebolo a preto je v týchto častiach rozsudok súdu prvého stupňa právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V predmetnej právnej veci súd prvého stupňa svojím rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplatenia. Vzhľadom na zistené pomery odporkyne prvostupňový súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p. určil, že toto plnenie môže odporkyňa vykonať v splátkach po 15,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať navrhovateľovi vždy do 25. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Takto súdom prvého stupňa určená výška mesačnej splátky peňažného plnenia odporkyne je podľa názoru odvolacieho súdu skutočne voči navrhovateľovi ako veriteľovi nespravodlivá, ako na to navrhovateľ dôvodne poukázal vo svojom odvolaní. Suma priznaného úroku 16,50 % ročne z istiny 2.925,78 eur predstavuje viac ako 39 eur mesačne. Suma priznaného úroku z omeškania 9 % ročne z istiny 3.063,90 eur predstavuje viac ako 22 eur mesačne. Každý mesiac je tak celková suma priznaných úrokov /riadnych úrokov a úrokov z omeškania/ z istiny peňažného dlhu odporkyne spolu viac ako 61 eur. Určenie výšky mesačnej splátky peňažného plnenia na 15,- eur potom znamená, že takáto splátka nebude postačovať ani na úplné vyrovnanie dlhu odporkyne na mesačných úrokoch a mesačných úrokoch z omeškania z dlžnej istiny, ak by sa tieto mali plniť v poradí pred istinou dlhu. Aj keby odporkyňa

plnila v prvom rade na istinu svojho peňažného dlhu, teda celá suma určenej mesačnej splátky 15,- eur by bola použitá na splácanie istiny dlhu, tak istina peňažného dlhu by bola splatená po viac ako 17 rokoch. Za uvedený čas by pritom neustále rástla suma úrokov a úrokov z omeškania z dlžnej, hoci splácanej istiny peňažného dlhu.

Ako vyplýva z uvedeného, splácanie dlhu odporkyne v splátkach po 15,- eur mesačne je neúnosné pre navrhovateľa ako veriteľa a v konečnom dôsledku poškodzuje aj samotnú odporkyňu, keď jej výhoda splátok bude zmarená narastajúcimi úrokmi a úrokmi z omeškania z istiny dlhu. Prihliadnuc k pomerom odporkyne ako ich zistil súd prvého stupňa z predložených listín a výsluchu odporkyne /čistá mzda odporkyne zo zamestnania je asi 527,- eur; titulom exekúcií je odporkyni zo mzdy zrážané asi 260,- eur mesačne; odporkyňa platí nájom 260,- eur mesačne a na lieky dopláca od 20,- eur do 50,- eur mesačne/ sa preto odvolací súd domnieva, že výšku splátok peňažného plnenia odporkyne je potrebné určiť na 70,- eur mesačne. Takto určená výška mesačných splátok peňažného plnenia hoci úplne nezohľadňuje zistené pomery odporkyne, môže viesť k splateniu celého dlhu odporkyne aj pre navrhovateľa v rozumnej dobe a aj pre odporkyňu bude výhodnejšia, keď z dôvodu rýchlejšieho splácania istiny dlhu bude nárast sumy úrokov a úrokov z omeškania podstatne miernejší.

Odvolací súd na základe vyššie uvedených záverov preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení výšky splátok peňažného plnenia odporkyne podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že výšku mesačných splátok, ktorými je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 3.063,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.102,07 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.063,90 eur od 19.06.2013 do zaplatenia, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.963,75 eur od 23.03.2012 do 18.06.2013, s 16,50% ročným riadnym úrokom zo sumy 2.925,78 eur od 19.06.2013 do zaplatenia určil na 70,- eur.

Čo sa týka odvolania navrhovateľa do výroku rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, tu odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa je vecne správny. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný len v pomerne nepatrnej časti a preto by mal podľa § 142 ods. 3 O.s.p. právo na plnú náhradu trov konania. Súd prvého stupňa však správne posúdil, že v konaní zistené pomery odporkyne odôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., ktoré umožňuje, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať. Vyššie uvedené pomery odporkyne, ktoré boli v konaní preukázané výsluchom odporkyne a jej výplatnou páskou za obdobie 2/2014 sú také, že uloženie hoc aj čiastočnej náhrady trov konania úspešnému navrhovateľovi by mohlo ovplyvniť možnosti odporkyne zabezpečiť si úhradu základných životných potrieb. Tu odvolací súd prihliadol aj ku skutočnosti, že podľa vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa, sa odporkyňa k svojmu dlhu voči navrhovateľovi nestavala pasívne ale snažila sa ho riešiť a splácať cestou tretej osoby - ATTILA FINANCIÁL s.r.o., hoci vzhľadom na jej pomery nevedla táto jej snaha k uspokojeniu navrhovateľa.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ bol odvolacom konaní úspešný, avšak len čiastočne, keď napádal určenú výšku splátok priznaného peňažného plnenia odporkyne /tu bol so svojím odvolaním úspešný/ ako aj rozhodnutie o náhrade trov konania /tu bol naopak so svojím odvolaním neúspešný/. Z tohto dôvodu potom odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že na tieto žiadny z účastníkov nemá právo.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.